

**AUTODEFENSA:
LA RESPOSTA A LA
VIOLÈNCIA MASCLISTA**

AUTODEFENSA: LA RESPOSTA A LA VIOLÈNCIA MASCLISTA

1. La violència masclista és endèmica en el sistema en què vivim

2. Definicions de femicidi

3. Dones i conflictes moderns

3.1 El genocidi armeni

3.2 Els crims nazis de guerra i les dones

3.3 Crims de guerra contra les dones a Orient

3.4 Contrainsurgència i genocidi contra les comunitats indígenes a l'Amèrica Llatina

3.5 Neteja ètnica i femicidi a Bòsnia

3.6 Rwanda

3.7 Afghanistan

3.8 Iraq

A woman wearing a colorful headscarf (pink, purple, and white) is shown in profile, holding a rifle. The background is a soft, out-of-focus green field. The text is overlaid on the left side of the image.

4. Kurdistan: neteja ètnica sistemàtica, genocidi i feminicidi

4.1 Koçgiri

4.2 Dersim

4.3 Anfal

4.4 Sinjar

4.5 Síria

4.6 Afrîn

4.7 Serêkaniyê i Girê Spî

5. La Tercera Guerra Mundial

6. L'abast de la violència patriarcal

7. Autodefensa i organització de la llibertat

8. Bibliografia i lectures recomanades

“El masclisme ha estat l'arma més utilitzada pels sistemes de la civilització (contra la societat política i moral) al llarg de la història.”

-Abdullah Öcalan.

A mesura que les dones eren oprimides com a classe, amb l'inici de les societats patriarcals fa 5000 anys, es va produir un canvi fonamental en la forma com els éssers humans es relacionen entre ells, amb la natura i amb el món que els envolta. Les dones van començar a ser fetes servir com un recurs o un objecte, colonitzades i ocupades. La mentalitat masculina dominant va prendre el poder tot creant jerarquies recolzades en la violència. Aquesta mentalitat va permetre doncs que aquest mateix procés s'apliqués a altres persones, amb el desenvolupament de jerarquies de classe, l'explotació dels joves per part dels vells, i la colonització d'altres pobles. La mateixa mentalitat ens ha dut a explotar i destruir els recursos naturals. La mentalitat patriarcal que s'ha tornat la dominant, així doncs, ha permès les relacions, la mentalitat i els tipus d'explotació en què es basen el capitalisme, els estats-nació i el colonialisme. D'aquesta manera, el patriarcat és la forma original d'opressió.

La guerra i el colonialisme han tingut un enorme impacte sobre les dones, que només ha fet que augmentar amb la modernitat. La violència sexual i la violència inflingida per motius de gènere són endèmiques a tots els indrets en què el colonialisme i la guerra s'hi han imposat. És la mateixa mentalitat patriarcal amb la qual s'originen el colonialisme i l'ocupació la que produeix la violació i la violència de gènere. La realitat dels crims de gènere és que són els crims més perllongats de la història. És essencial que en considerem tots els aspectes: culturals, ideològics, sociològics i físics. La connexió entre les dones i les seves societats i l'ús de la violència contra les dones com a arma contra les comunitats significa que aquests atacs han de ser considerats també com un atac a la mateixa societat.

En aquest llibret examinem alguns exemples de guerra moderna i com afecta les dones i la societat, així com alguns exemples de resistència. Examinarem la situació actual amb l'inici de la Tercera Guerra Mundial i com s'hi desenvolupa la resistència antipatriarcal. La realitat és dura, però cal que l'entenguem, i no només perquè és important recordar-la. Només si comprenem la nostra història, i especialment també la història de la resistència, podrem construir una alternativa millor.

1. La violència masclista és endèmica en el sistema en què vivim

La història de la civilització és la història d'una guerra contra les dones. Per entendre aquesta història, hem de mirar de prop la violència masclista. Aquesta s'ha normalitzat precisament perquè està completament generalitzada, però està lluny de ser "normal" en el sentit de "natural" o inevitable. La història, tal com la van escriure els opressors, no explica aquest relat. Si la violència masclista de tot tipus (no només ens referim als atacs físics), es discuteix de manera apropiada, exposarà les arrels de l'opressió i foragitarà els qui tenen el poder en aquest sistema.

Les violències de gènere del sistema patriarcal s'han reproduït de diferents maneres en diferents contextos. Els delictes basats en el gènere no poden dividir-se en categories no relacionades entre elles, com per exemple "violència en zones de conflicte", "violència basada en el gènere", o "violència al lloc de feina". La suma d'aquestes és l'opressió sistemàtica. S'està lliurant una guerra no declarada contra les dones, ja sigui en zones en conflicte o als estats on la modernitat capitalista s'hi troba més "desenvolupada".

La política de crims sistèmics contra les dones no es fa servir només durant les guerres "calentes" i a les zones en conflicte. La mateixa mentalitat masculina dominant produeix agressions sexuals, incloent-hi l'assassinat de dones tot posant excuses com la faldilla que duia posada. Les mateixes estructures tenen com a resultat la mort per lapidació de dones perquè no havien complert amb els codis morals arbitraris i patriarcal.

Centenars de milers de dones van ser violades o van rebre abusos sexuals a les guerres dels segles XX i XXI, quan les potències imperialistes es van dividir el món. Un dels crims de guerra més immorals contra les dones a les zones de guerra i conflicte obert és la violació, que continua sent feta servir com una eina per anihilar una societat tant psicològicament, a nivell de comunitat, com també físicament. Les dones representen i mantenen unides les seves comunitats i societats, així com les seves famílies. Duen a terme un paper destacat en afers diplomàtics, de pau i de cooperació. La vida comunitària, en particular la vida comunitària igualitària, gairebé sempre està centrada al voltant d'espais dirigits per dones i en els quals es potencia el paper de les dones. A diferència del poder patriarcal, les tradicions socials matriarcal tendeixen a crear connexions i seguretat per a totes les persones d'una comunitat. En particular a les societats de l'Orient Mitjà, les dones són representatives de la seva terra, a causa de la connexió històrica que tenen pel seu rol central de conrear i administrar la terra. La violència contra les dones és, per tant, una violència sobre la societat mateixa i fins i tot sobre la terra.

A més a més, el sistema patriarcal que defineix la dona com a propietat de l'home perpetua aquesta violència. A moltes cultures, quan les dones que representen la família són "deshonorades" o capturades, es considera una desgàcia també pels homes, ja que en són "propietaris", així que aquesta violència també s'utilitza contra ells. El sistema que converteix les dones en propietat també significa que les dones seran les primeres a patir violència.

L'informe de les Nacions Unides (ONU) del 2019 sobre la situació de la dona a nivell mundial afirma que el 60 per cent dels assassinats de dones són comesos per algun familiar. La violació dins del matrimoni només és reconegut com a delictes a 4 de cada 10 països. A molts països, els violadors queden en llibertat si es casen amb les seves víctimes. El 35 per cent de les dones són sotmeses a violència com a mínim un cop a la seva vida. 1 de cada 5 dones i nenes d'entre 15 anys i 49 anys pateix violència física i sexual per part de la seva família. 500 milions de dones i nenes queden discapacitades degut a pràctiques com la mutilació genital femenina (MGF). Més de la meitat de la societat, sense tenir en compte on visquin, continuen fent front a la violència degut al seu gènere.

2. Definicions de feminicidi

El feminicidi es defineix com l'assassinat de dones específicament pel fet de ser dones. Acadèmicament el terme es va fer servir per primer cop el 1976, però ha pres rellevància al segle XXI, en particular en les campanyes contra la violència masclista a Mèxic, que porten desenvolupant-se incansablement des de la dècada de 1990. L'ús anterior del terme "feminicidi" es referia als assassinats individuals, tot i que la tradició mexicana antifeminicida sempre ha connectat els assassinats individuals amb el sexisme estructural i estatal. No va ser fins el 2012 que la llei mexicana va estipular com a delicte matar per raons de gènere, i la problemàtica continua molt estesa. El 2019, "La violència contra la dona" va ser el tema de la conferència de les dones de l'organització revolucionària zapatista. El feminicidi és una qüestió crucial en la seva lluita contra l'Estat i la modernitat capitalista.

El feminicidi és un concepte àmpliament fet servir, fins i tot per organitzacions com l'ONU i l'OMS, però encara no compta amb una definició i un estatus legal clars. El Simposi de l'ONU sobre els feminicidis de 2012 va incloure la discussió de l'assassinat de dones i nenes en zones de guerra i conflicte, i algunes constitucions nacionals ho defineixen com un crim.

El colonialisme, l'estat-nació, el capitalisme i l'imperialisme fan servir el feminicidi com una de les seves primeres i més poderoses eines. L'assassinat de dones i la violència de gènere no són només efectes secundaris de la guerra o el colonialisme, sinó que són part integral d'aquests, així com també del sistema que els produeix. Si les dones són, com Abdullah Öcalan teoritza, "la primera colònia", arribem a la conclusió que el colonialisme està basat en el feminicidi. La destrucció d'una societat es produeix a través del feminicidi i de la violència de gènere. La destrucció social i cultural ha estat reconeguda fa temps com part crucial del genocidi, fins i tot al Dret Internacional. Per tant, el genocidi d'un poble, entès com a quelcom més que una massacre, es comet mitjançant el feminicidi. Aquesta és una realitat que no ha estat reconeguda encara.

3. Les dones i els conflictes moderns

És una trista veritat que podem trobar milers d'exemples de com el cos de les dones ha estat i és objecte d'ocupació de la guerra i el colonialisme. Aquí en veurem només alguns exemples, per tal d'il·lustrar la naturalesa global i omnipresent de la violència patriarcal, la necessitat d'una nova comprensió de la història i la modernitat, i la necessitat d'una resposta radical. Malgrat la crua realitat del patriarcat, les pàgines del darrera de la història són plenes de resistència de les dones contra el feixisme i l'ocupació. És allà on hem de mirar per construir el nostre futur.

3.1. El genocidi armeni

Després de la Primera Guerra Mundial, quan l'Imperi Otomà es trobava en perill de col·lapse, es va produir un dels genocidis més grans de la història l'any 1915. El genocidi es va dur a terme contra dos antics pobles de la Mesopotàmia: el poble armeni i el poble siríac. Més d'un milió d'armenis i al voltant de 500.000 siris, assiris i caldeus van ser assassinats. Les dones van ser assassinades, violades, forçades a la prostitució i segrestades. Van patir seqüeles de per vida.

La política genocida que l'Imperi Otomà va dur a terme contra els pobles cristians va començar amb la massacre dels homes i va continuar amb l'exili de la resta de la població als deserts de Síria.

Allò que l'Imperi va anomenar "reubicació" es va convertir en un viatge mortal. Aquells que s'hi resistien eren assassinats. Milers de dones van ser assassinades i algunes d'elles es van suïcidar després de ser segrestades i sotmeses a tortura. Milers de dones també van ser allunyades de les seves famílies com a part de la "reubicació". Al voltant de 700.000 dones cristianes van ser assassinades a l'Anatòlia entre 1915 i 1918.

Les dones van fundar unitats de resistència contra el genocidi en moltes ciutats de l'Anatòlia. Maryam Çilingiryan y Khanum Ketenciyan van ser només dues de les dones que van organitzar la resistència amb la fundació d'una unitat de dones de 25 persones a la província d'Urfa, a Turquia, amb la fi de protegir el seu poble durant el genocidi armeni de 1915.

Armènies fugint del genocidi

3.2. Els crims de guerra nazis i les dones

Els soldats alemanys van violar milers de dones durant la Segona Guerra Mundial. Com a mínim 2 milions dels 6 milions de víctimes de l'Holocaust van ser dones. Les dones van ser forçades a treballar en les pitjors condicions o fetes servir com a conillets d'índies als guetos i als camps. Durant aquest període, milers de dones van mostrar una gran resistència contra el feixisme i l'assassinat de les dones. Algunes dones eren membres o líders de grups de la resistència als guetos. No només el seu gènere, sinó també els seus lligams religiosos i polítics i la seva ètnia les van convertir en un objectiu. Les dones van ser fonamentals en la resistència col·lectiva contra el règim nazi, tant als camps de concentració com a altres indrets.

Liri Gero va lluitar contra l'ocupació nazi a Albània quan tenia només 13 anys. Primer es va unir al Moviment d'Alliberament Nacional Albanès amb 68 dones més, totes recordades amb honor i respecte, i després es va unir a la 16ena Brigada d'Assalt. Després d'un atac, els membres de l'exèrcit nazi la van trobar inconscient i la van matar. Quan eren tot just adolescents, les germanes Freddie i Truss Oversteegen van parar una emboscada als oficials nazis i col·laboradors en el marc de la resistència holandesa.

Truss Oversteegen i Hannie Schaft

3.3. Crims de guerra contra les dones a Orient

Durant la Segona Guerra Mundial, els japonesos van dur a terme pràctiques similars contra les dones xineses: van treure a milers de dones del seu país i les van obligar a prostituir-se. Segons s'informa, l'exèrcit japonès va vendre unes 300.000 dones coreanes com a esclaves sexuals durant la seva ocupació de Corea entre 1937 i 1945.

Les dones coreanes, taiwaneses i xineses van formar unitats d'autodefensa per resistir l'ocupació japonesa. La presència de més d'un centenar d'unitats d'autodefensa als pobles formades per dones a la Xina durant aquest període mostra la magnitud de la resistència de les dones.

Forces de dones xineses

Dones sud-coreanes que van patir esclavitud sexual

3.4. Contrainurgència i genocidi contra les comunitats indígenes a l'Amèrica Llatina

A partir dels anys 60, Amèrica Llatina va ser sacsejada, a l'escalf de la revolució cubana, per diferents processos revolucionaris que es van desenvolupar mitjançant la guerra de guerrilles, en el marc de la Guerra Freda. Els Estats Units, per mitjà de la Doctrina de Seguretat Nacional, van assumir un paper crucial a la repressió dels diferents moviments populars contra la dominació imperialista i l'opressió de l'estat. Mitjançant la contrainurgència, diferents grups paramilitars, conjuntament amb els exèrcits estatals, van desenvolupar atacs específics contra les dones, que van haver d'enfrontar-se a diferents formes de guerra com la violència sexual o l'estirilització forçada. La violència contra les dones a les comunitats indígenes va ser especialment cruel, i tenia un clar objectiu de neteja ètnica. Tot i això, les dones no van romandre passives front a la violència. Moltes d'elles eren membres actives de la resistència i moltes altres van prendre un paper vital en la protecció de les seves comunitats. Avui dia, segueixen sent un exemple en la lluita mundial per la llibertat.

A Guatemala, a l'Amèrica Central, 36 anys de guerra entre 1960 i 1996 van deixar al darrere més de 200.000 persones mortes o desaparegudes. El control dels Estats Units havia adoptat diferents formes, en connivència amb les oligarquies locals, i la resistència de la gent front l'ocupació i el saqueig de les seves terres es va enfrontar a una repressió sagnant. Les dones eren el blanc directe de diferents formes de violència programades específicament contra elles, degut al seu paper fonamental a la comunitat i per dur a terme la neteja ètnica en el cas de la població indígena: assassinat, violació, tortura, mutil·lació, humiliació...

Un dels molts casos que es van produir a finals dels anys vuitanta, va ocórrer al destacament militar de Sepur Zarco. Diferents dones indígenes q'eqchi' van ser obligades a traslladar-s'hi després que els seus marits fossin detinguts il·legalment, torturats, assassinats i/o desapareguts. Allà van ser convertides en esclaves domèstiques, violades i esclavitzades sexualment, de forma sistemàtica i contínua durant anys, pels soldats que descansaven al destacament, en alguns casos fins que van ser assassinades. El 2012, les dones de Sepur Zarco, després d'una llarga lluita de 32 anys, van aconseguir que el seu cas fos el primer d'aquest tipus en ser jutjat per un tribunal nacional.

Manifestació de les dones de Sepur Zarco

Guatemala

3.5. Neteja ètnica i feminicidi a Bòsnia

Les dones van rebre el tracte més horrible durant la guerra entre bosnis i serbis que va matar com a mínim 10.000 persones. El 1992, Bòsnia i Herzegovina va declarar la seva independència de Iugoslàvia i els enfrontaments que s'hi van produir després de la declaració entre serbis, croates i bosnis musulmans van durar tres anys. Durant aquest temps, 50.000 dones musulmanes bòsnies van ser violades i greument torturades per l'exèrcit serbi en "camps de violació" creats per a la neteja ètnica.

La neteja ètnica com a concepte va començar a emprar-se en relació amb el conflicte entre Bòsnia i Herzegovina. No té una definició jurídica precisa, però és històricament significatiu que hagi sorgit del mateix conflicte que va passar a la història per dur-s'hi a terme les pitjors atrocitats comeses contra les dones. Les investigacions sobre el concepte i els intents de definir la depuració ètnica han arribat a la conclusió que la violació, la violència sexual i el feminicidi són parts integrants de la neteja ètnica, i que aquesta no seria possible sense una dimensió de gènere.

L'informe presentat pel Fons de Població de les Nacions Unides el 2010 va demostrar que ningú no havia pogut determinar exactament quantes dones van ser objecte d'agressions sexuals ni quants nens van néixer com a resultat de violacions a Bòsnia i Herzegovina, malgrat la xifra es compta en centenars. Les estimacions diuen que el nombre de violacions és de desenes de milers. Els efectes a la vida de les dones segueixen sent enormes, fins i tot 28 anys després.

Les dones en particular van seguir amb gran interès els judicis dels autors de crims de guerra. El líder del partit serbi Radovan Karadzic, els comandants de l'exèrcit serbi Ratko Mladic, Vujadin Popovic, i el Cap de l'Estat Major Ljubisa Beara van ser jutjats i condemnats per la massacre de Srebrenica per la Cort Penal Internacional. Degut que el sistema de justícia internacional està dirigit pels poders opressius patriarcals dominants, sempre fa curt quant a la justícia real. Les organitzacions de dones van fundar "Tribunals de Dones" per compartir tot allò a què s'enfrontaven i debatre com creien que seria realment la justícia. Les dones també han treballat incansablement fent esforços per la reconciliació i la pau.

Nena bòsnia

Manifestació a Sarajevo

Dones bòsnies a la resistència

3.6. Rwanda

Al voltant de 800.000 persones van morir durant la guerra civil de Rwanda que va produir-se entre 1994 i 1995. Entre 250.000 i 300.000 dones tutsis van ser violades pels hutus durant aquella guerra civil, en la qual França i Bèlgica van tenir-hi un paper cabdal. 5.000 nens van néixer com a resultat de les violacions. Qui ha guarit les ferides i reconstruït la societat a Rwanda des de llavors són, de nou, les dones. 54 dels 80 membres del Parlament de Rwanda són dones. Després de la massacre, molts projectes de llei sobre la igualtat de gènere han estat aprovats per l'assemblea. La Cort Penal Internacional de Rwanda considera la violació com un crim de guerra contra la Humanitat.

3.7. Afghanistan

A Afganistan hi trobem la mateixa història. Va ser ocupat pels soviètics el 1979 i pels EEUU el 2001. Segons informes internacionals, les forces d'ocupació van violar centenars de dones, van obligar les dones a actuar en pornografia i van vendre dones afganes a traficants de persones d'altres països. La tradició de resistència de les dones a Afganistan, que s'ha convertit en un camp de batalla pels estats imperialistes que competeixen pel poder, es remunta a molts anys d'història: les dones van fundar l'Associació Revolucionària de les Dones d'Afganistan (RAWA) el 1977 contra l'ocupació i la violència religiosa patriarcal. La RAWA segueix mantenint la seva resistència de base i representa l'autodefensa de les dones al país conjuntament amb altres organitzacions de dones.

Manifestació de la RAWA el 1998

3.8. Iraq

Els estudis realitzats després de la invasió dels Estats Units a l'Iraq el 2003 indiquen que centenars de milers de civils van morir a causa de la invasió. Les dones s'enfronten a un creixent "terror sexual". Es desconeix el nombre de vídues segrestades i retingudes pels traficants. Però hi ha una creixent resistència de les dones al país. Les dones han encapçalat les protestes recents contra el règim d'Iraq. La demanda més sentida ha estat la de la igualtat en el plànol social. Les dones també han lluitat contra la mutilació genital femenina i el matrimoni infantil, i per la seguretat de les dones que romanen als camps de refugiats.

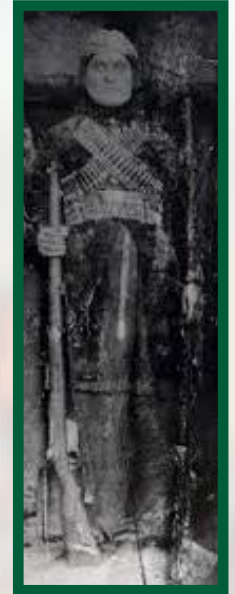
4. Kurdistan: neteja ètnica sistemàtica, genocidi i feminicidi

El Kurdistan està ocupat per quatre estats colonials de la regió: Iraq, Iran, Turquia i Síria. És útil examinar més profundament el Kurdistan i la història de les dones kurdes com un tema a part. Les dones kurdes de les quatre parts del Kurdistan són objecte d'atacs per part de les potències colonials tant per la seva identitat ètnica com de gènere. Però la història del moviment d'alliberament de les dones kurdes és una història de lluita, resistència i autodefensa inspiradora.

4.1. Koçgiri

Koçgiri va ser el primer lloc on van començar les polítiques genocides contra els kurds, durant el període otomà. Cap el 1919, Nureddin Ibrahim Pasha, un dels autors d'aquest projecte, va dir: "Hem acabat amb els que deien "Zo" (referint-se als armenis) i ara ha arribat el moment dels que diuen "Lo" (referint-se als kurds)."

Això era una amenaça de la violència que vindria. Els poblats van ser cremats i destruïts, i milers de persones van ser assassinades. Zarife va ser una dona que es va organitzar amb la resistència kurda com a comandant. Zarife, una de les primeres dones comandants del Kurdistan, va sobreviure a la massacre i va organitzar la resistència de Dersim. Va ser assassinada allà per l'Estat turc l'any 1938.

Zarife

4.2. Dersim

El 1937, l'Estat turc va llençar un atac mortal contra la històrica ciutat kurda de Dersim. 70.000 persones van morir a Dersim en un genocidi que pocs cops hem vist igual. Milers de dones es van llençar des dels penya-segats per evitar ser violades pels soldats turcs. Com a continuació d'una política sistemàtica de genocidi i feminicidi, milers de nenes van ser separades de les seves famílies i entregades a famílies turques. Es desconeix el nombre exacte però es creu que són centenars. Aquesta pràctica inhumana només es va poder registrar després que els nens tinguessin l'oportunitat d'explicar les seves històries.

Les dones van jugar un paper principal a la resistència. Sakine Cansiz, una de les fundadores del PKK, el partit fundat el 1978 per la lluita d'alliberament del Kurdistan, era de Dersim. Les condicions de repressió sobre el seu poble com a kurda i sobre ella mateixa quan era jove la van portar a marxar de casa seva amb una curta edat per convertir-se en una revolucionària. Ella és un símbol del significat de la resistència de les dones de Dersim i del Kurdistan, i de com la violència i l'opressió han de ser respostes amb la resistència i l'amor.

Sakine Cansiz

4.3. Anfal

Potser podem dir que la pitjor de les brutals pràctiques dutes a terme contra els kurds va tenir lloc entre 1986 i 1988. A l'Iraq, al voltant de 182.000 kurds van ser assassinats com a resultat de l'operació de genocidi d'Anfal, que va incloure la massacre d'Halabja, en la qual hi van morir 7.000 kurds a causa de les armes químiques emprades per ordre de Saddam Hussein. L'aspecte de l'Operació Genocidi d'Anfal que no s'ha discutit seriosament és la violència contra les dones i el feminicidi. El destí de centenars de dones separades de les seves famílies a Anfal és encara desconegut. Un document secret filtrat, que va ser enviat per soldats iraquians a la Presidència iraquiana, diu que les dones que van ser portades als camps de concentració van ser més tard enviades als països àrabs per treballar sota explotació sexual. Com a part de l'operació genocida, les dones van ser preses absolutament com a botí de guerra.

4.4. Sinjar (Shingal)

El genocidi i el feminicidi del segle passat contra el poble kurd a l'Orient Mitjà encara continua. El mantenen l'Estat Islàmic (ISIS) i els grups recolzats pels turcs. Les dones kurdes han mostrat una resistència organitzada contra una operació d'anihilació sistemàtica. Les dones kurdes han format forces organitzades d'autodefensa contra el genocidi, el feminicidi i les massacres ètniques i religioses. L'Estat Islàmic, recolzat directament pel sistema patriarcal hegemònic i els estats imperialistes, va ocupar Mossul el juny de 2014. Després van ocupar la ciutat ezidí de Sinjar. Després de la retirada de les forces locals, Sinjar va ser ocupada el 3 d'agost de 2014 i els homes van ser assassinats. Les nenes i les dones van ser segrestades. Segons l'informe publicat per la Plataforma de Lluita contra el Segrest de Dones, 7.000 dones i nenes van ser segrestades per l'ISIS. El destí i la ubicació de moltes d'aquestes dones encara és desconegut. Les guerrilleres de les YJA-Star (Unitats de Dones Lliures) i les HPG (Forces Populares de Defensa), les forces d'autodefensa del PKK, van ser les primeres en anar a Sinjar per alliberar les dones ezidí. Desenes de milers de dones que fugien dels jihadistes van ser protegides per les guerrilleres de les YJA-Star a la muntanya de Sinjar. Les dones ezidí es van organitzar per formar les seves pròpies unitats d'autodefensa (YJŞ) el 2015 i van lluitar amb força per alliberar Sinjar de l'ISIS. Moltes de les dones prèviament capturades per ISIS van ser alliberades per les YJŞ.

La gent de Sinjar fugint d'ISIS el 2014

Combatents de les YJŞ

4.5. Síria

La situació dels kurds a Síria els darrers anys ha d'entendre's en el context de la guerra civil siriana. Des del començament de la guerra civil, els grups jihadistes, entrenats i equipats per poderosos estats-nació, han estat lliurant una guerra d'ocupació contra el cos de les dones. Entre ells destaca l'Exèrcit Sirià Lliure (TFSA), recolzat per Turquia, que s'autoanomena "Exèrcit Nacional Sirià", i que ha estat al capdavant de l'atac recent contra el Nord i l'Est de Síria malgrat només és un dels 30 grups amb ideologia i mètodes similars. És impossible mantenir estadístiques en delictes contra les dones en aquells llocs on la guerra continua, perquè el règim sirià, les bandes jihadistes i les forces de l'Estat turc segueixen cometent atrocitats. A tots els llocs on ISIS i altres forces recolzades per Turquia han ocupat territori, una de les primeres coses que han fet sempre ha estat declarar lleis que restringeixen la llibertat de les dones. Les Nacions Unides van publicar un informe el 2018 en el qual s'hi afirma que milers de dones i nenes han estat violades durant la guerra civil. L'Observatori Sirià de Drets Humans, amb seu al Regne Unit, ha registrat que 353.900 persones, incloses 106.000 civils, han estat assassinades fins al març de 2018. Aquestes xifres no inclouen les 56.900 persones que continuen desaparegudes i que es creu que són mortes. L'organització estima que encara no s'ha documentat la mort d'unes 100.000 persones. Les xifres mostren que el 40 per cent de les persones assassinades eren dones i nens. Com a mínim 6'2 milions de persones han estat desplaçades dins de Síria i 5'6 milions han fugit a altres països. La meitat de totes les persones sirianes refugiades són dones. Les dones són obligades a prostituir-se i són venudes en matrimoni a països veïns com Turquia, el Líban i Jordania.

Durant la guerra civil siriana, el poble del Kurdistan de Rojava, al Nord i l'Est de Síria, va frenar tant les potències externes com el règim antidemocràtic sirià. Es van organitzar per a la revolució a Rojava. Van desenvolupar un autogovern basat en la democràcia de base i l'organització local, posant en pràctica la ideologia del líder kurd empresonat Abdullah Öcalan. El poble va reprendre les seves ciutats de les forces del règim sirià passa a passa. Van formar les Forces d'Autodefensa del Poble (YPG) i el seu sistema d'autogovern. Les Unitats de Defensa de les Dones (YPJ) van ser formades per les pròpies dones combatents el 4 d'abril de 2013. Els atacs contra Rojava per part de l'organització jihadista Al-Nusra, hereva d'Al-Qaeda, van ser refusats per les forces d'autodefensa, incloses les YPJ. L'ISIS va començar a atacar Rojava després de Sinjar, recolzat de manera encoberta pels estats imperialistes, les potències regionals, i l'Estat turc.

L'ISIS va atacar Kobane, un dels cantons de Rojava, l'octubre de 2014. Les unitats d'autodefensa de les YPJ van participar de la defensa. La bandera de les YPJ va ser la primera bandera que va onejar a Kobane després de l'alliberament de la ciutat.

Milers de dones es van unir a les YPJ i van lluitar contra l'ISIS a Manbij, Tabqa, Raqqa i Deir ez-Zor, i van desenvolupar un paper actiu i central en l'alliberament d'aquestes ciutats.

4.5. Afrîn

Avui dia, l'Estat turc és un dels majors partidaris i proveïdors de fons de la guerra civil siriana. Els seus vincles amb el comerç de petroli amb grups jihadistes han estat prou documentats internacionalment. La col·laboració de l'Estat turc amb els grups paramilitars que lluiten a Síria va ser descoberta durant la seva guerra d'ocupació a Afrîn. L'Estat turc va atacar Afrîn, un dels cantons del Nord i l'Est de Síria, el 20 de gener de 2018 després d'obtenir l'aprovació dels EEUU i Rússia. Prop de 25 grups jihadistes, incloent-hi membres de l'ISIS, van participar a l'atac com a TFSA. Gent d'arreu del món va veure com un estat atacava una petita ciutat fent servir les tàctiques i armes més extremes.

L'Estat turc i els grups recolzats per Turquia van registrar com mutil·laven el cadàver de la combatent de les YPJ, Barin Kobane, per tal d'expressar en el seu cadàver l'odi que senten per les dones que s'organitzen per defensar-se. Afrîn va ser ocupada per l'Estat turc i els seus grups jihadistes el 18 de març. Com a tot arreu, el primer objectiu de l'ocupació van ser les dones. L'ocupació segueix el seu curs i cada dia es produeix un nou atac contra les dones a la ciutat.

Segons l'Organització de Drets Humans d'Afrîn, hi ha hagut atacs sistemàtics contra dones i nenes. Es descobreix el destí de milers de dones segrestades per l'anomenada "policia militar" recolzada per l'Estat turc. Algunes de les dones segrestades van ser alliberades després del pagament d'un rescat.

Combatents de les YPJ a Afrîn

4.6. Serêkaniyê i Girê Spî

El 9 d'octubre de 2019, l'Exèrcit Nacional Sirià, recolzat per Turquia, incloent-hi membres d'ISIS, va llençar els atacs d'ocupació contra les ciutats de Serêkaniyê (Ras al-Ayn) i Girê Spî (Tell Abyad), al Nord i l'Est de Síria.

L'Estat turc i els grups recolzats per Turquia han comès crims de guerra contra centenars de dones. Hevrin Khalaf, secretària general del Partit Siri del Futur, va ser assassinada per grups recolzats per Turquia a l'autopista M4 el 12 d'octubre de 2019. El 26 d'octubre, grups jihadistes recolzats per Turquia van profanar el cadàver de la combatent de les YPJ Amara Renas. Els membres dels grups jihadistes van compartir-ne les imatges, i van mostrar amb orgull a les xarxes socials com van mutilar el cadàver.

Hevrin Khalaf

Amara Renas

Cada dia es publiquen informes sobre crims de guerra contra dones i sobre violència de gènere a les ciutats ocupades. Segons les dades rebudes per l'Organització de Drets Humans de la Regió de Cizire, moltes dones van ser segrestades a les regions de Serêkaniyê i Girê Spî i les dones de la ciutat van ser obligades a portar niqabs negres.

Refugiades de Serêkaniyê al camp Washokanî

5. La Tercera Guerra Mundial

Moltes anàlisis conclouen que la Tercera Guerra Mundial ja fa anys que és en marxa. La naturalesa representativa de la Tercera Guerra Mundial és que els conflictes es dispersen, i les potències internacionals poden al·legar una falta de participació o responsabilitat, fins i tot catalogant la guerra com la barbàrie de les nacions “retrassades”, i justificant les seves pròpies intervencions per obtenir beneficis com a missions “pacificadoras”.

La guerra civil siriana n'és un exemple paradigmàtic, ja que totes les potències regionals i econòmiques hi intervenen a través de les milícies i els mercenaris per aconseguir els seus propis interessos, i en la qual es propaguen el genocidi i el femicidi. L'Estat turc ha estat el major finançador d'ISIS i d'altres grups fonamentalistes a Síria, i el 2020 va començar a estendre les seves intervencions amb l'enviament de mercenaris al conflicte de Líbia. Potències hegemòniques més grans com Rússia o els EEUU han fet tractes amb Turquia i també han fet servir les froces locals per als seus propis beneficis.

La Tercera Guerra Mundial és un conflicte mundial i els seus efectes són més forts en aquelles que ja pateixen el colonialisme i la pobresa del capitalisme, en particular en les dones. La violència i el caos al Kurdistan i a tot el món l'hem d'entendre en aquest context.

6. L'abast de la violència patriarcal

Els exemples anteriors són només una part de les atrocitats comeses pel sistema patriarcal durant les guerres dels darrers 100 anys. Aquesta història ha de ser entesa i debatuda a bastament. Descobrir la veritat i provar l'abast dels crims de guerra és sempre molt complicat. La brutalitat de les potències ocupants contra les dones durant les guerres i conflictes generalment queda impune.

La Cort Penal Internacional, fundada el 2002, va reconèixer per primer cop les pràctiques inhumanes observades a Bòsnia i Rwanda com a crims de guerra. Les pràctiques contra les dones en aquests dos països van ser reconegudes com “crims de genocidi”. No obstant, es tracta d'una excepció i no ha anat acompanyada de res que s'assembla a una acció suficient per guarir les ferides i prevenir futures massacres i femicidis, fins i tot després d'aquests exemples d'algunes de les pitjors brutalitats experimentades mai a la història.

Al contrari del que expliquen algunes històries, la modernitat capitalista ha fet que el món sigui més brutal i perillós, no pas menys. Des de la Primera Guerra Mundial, el percentatge de civils, dones i nens morts als conflictes ha augmentat exponencialment. A això s'hi ha d'afegir l'augment de l'impacte al medi ambient de les armes basades en la tecnologia moderna i les conseqüències a llarg termini de la destrucció i el desplaçament de les comunitats. Les dones han vist com la seva existència es convertia en un risc cada cop més gran a mesura que la guerra moderna ha anat prenent forma. El comandant de l'Operació de Manteniment de la Pau de les Nacions Unides a la República Democràtica del Congo va fer l'evaluació que a finals del segle XX i al segle XXI, “probablement s'ha tornat més perillós ser una dona que un soldat en un conflicte armat”.

Però com podem veure, a tot arreu on hi ha una història de colonialisme i violència, hi ha una història de resistència.

7. Autodefensa i organització de la llibertat

És evident que totes les revolucionàries, activistes, i aquelles que lluiten per la llibertat han de centrar les lluites en l'alliberament de gènere. Front a aquesta història i a aquests atacs, hem d'organitzar-nos com a dones des de la base i prendre a les nostres mans la construcció de la pau, la construcció de la comunitat i l'autodefensa en el seu sentit més ampli. No podem confiar en els mateixos estats i actors poderosos que han creat tota aquesta opressió per tal de desfer-la. El fet que sempre s'oposin a la llibertat i a la lluita ens empeny que ens organitzem per defensar-nos-en. La resistència és victoriosa on s'organitza, on s'hi construeixen estructures concretes i sostenibles d'autodefensa. És essencial que les dones siguin autònomes en l'autodefensa i en altres estructures. Les revolucionàries del món poden aprendre molt dels mètodes desenvolupats pel moviment d'alliberament de les dones del Kurdistan.

L'autodefensa és essencial i fonamental pel nostre camí cap a l'alliberament, i per la nostra consciència de llibertat. Cada part de la vida de les dones és ocupada i mantinguda sota dominació. L'experiència de les dones kurdes mostra la necessitat de l'autodefensa de les dones en la lluita per la llibertat. En particular, l'organització de l'exercit de dones que va començar amb la YAJK i es va convertir en les YJA-Star, sobre la base de "tallar" o "divorciar-se" de la mentalitat masculina dominant, proporciona un exemple important.

En el context de la Ideologia de l'Alliberament de la Dona del Kurdistan, l'organització es duu a terme sobre la base de la consciència de gènere, la companyonia i la igualtat, i la lluita de gènere. Això crea les seves pròpies organitzacions en el sentit ideològic i sociològic. La construcció del partit i la confederació de dones en consonància amb la Ideologia de l'Alliberament del Kurdistan significa reestructurar el món sencer de la dona. Això crea dimensions ideològiques, mentals, emocionals i sociològiques de l'autodefensa. Els principis fonamentals de la Ideologia de l'Alliberament de la Dona del Kurdistan són l'amor a la seva terra i a la societat, el desenvolupament del pensament lliure i el lliure albir, la força organitzativa, la lluita i la resistència, i l'ètica i l'estètica. És essencial compartir l'experiència de les dones kurdes amb totes les dones del món i establir l'internacionalisme de les dones mitjançant la formació d'una aliança contra la misogínia. La postura de les forces de llibertat, resistència i organització de les dones determinarà el caràcter del segle XXI i el curs que prendrà la seva història.

Les dones han de ser la base de les organitzacions socials i comunitàries que poden unir-se en un sistema confederal. Les dones han d'ocupar un lloc central en tots els processos de negociació, diplomàtics i de pau, amb la

Combatents de les YJA-Star

Manifestació a Heseke en el Dia Internacional Contra la Violència Maclista

consciència que les dones són el grup principal a què es dirigeix el genocidi i el feminicidi durant les guerres i els conflictes. Als llocs on s'hi hagin comès feminicidis, massacres i violència de gènere s'hi haurien de celebrar tribunals de dones o judicis per crims de guerra. Haurien d'obrir-se casos comuns contra els autors de múltiples crims de guerra.

L'autodefensa ha de debatre's tant en l'esfera social, mental i emocional com en la física. L'autodefensa armada n'és només una part. Encara més important és desenvolupar l'autodefensa contra els atacs mentals contra nosaltres mateixes, la nostra força i la nostra unitat que provenen de la cultura i els mitjans de comunicació dirigits per sistemes patriarcals. També hem de defensar-nos contra la divisió.

Històricament, les dones unides som fortes, i en canvi dividides podem ser utilitzades i colonitzades. El desenvolupament de la nostra col·lectivitat, l'autoorganització i les formes de relacionar-nos lliures de la mentalitat masculina dominant són el nucli de la nostra autodefensa i de la construcció d'alternatives. L'educació de les dones per a la conscienciació, l'empoderament i l'autoorganització és essencial a tots els nivells de la societat. Les organitzacions de dones han de proporcionar una educació revolucionària als homes i dones per canviar les relacions socials. La comunicació amb totes les persones de tots els segments de la societat, en particular les dones i les nenes, ha d'establir-se mitjançant acadèmies, premsa, reunions públiques, mitjans de comunicació en xarxa i socials, plataformes de debat comú, etc., segons cada context. S'hauria de millorar de manera comú i generalitzada la consciència de l'autodefensa individual i general de les dones. Però aquesta educació no ha de basar-se en la mentalitat patriarcal. "Jineoloji" ha estat proposada per Abdullah Öcalan com una ciència de les dones i del coneixement de la dona, una nova ciència social basada en la revolució de les dones i centrada en el paradigma democràtic, ecològic i de llibertat de les dones. En aquest context, hem d'alliberar el coneixement de les dones del sistema, formar el nostre propi món de significat i veritat, i mirar de nou a la ciència, al coneixement i al món.

“L'autodefensa de les dones és un assumpte molt seriós que no pot deixar-se de la mà dels homes”

- Abdullah Öcalan

8. Bibliografia i lectures recomanades

Escrits de Defensa, Abdullah Öcalan - <http://ocalanbooks.com/#/english>

Women, War, Peace: The Independent Experts' Assessment on the Impact of Armed Conflict on Women and Women's Role in Peace-Building (Progress of the World's Women 2002, Vol. 1), Elisabeth Rehn, Ellen Johnson Sirleaf

UN 2019 *Annual report on the situation of women*: <https://annualreport.unwomen.org/en/2019>

Femicide definitions and usage: https://www.jstor.org/stable/j.ctv8xnfq2.7?seq=5#metadata_info_tab_contents

An attempt at a classification and methodology of ethnic cleansing: <http://www.ejil.org/pdfs/5/1/1247.pdf>

UN Femicide Symposium 2012: http://www.dianarussell.com/f/Report_Symposium_Femicide_UN.pdf

Women in the Holocaust: <https://encyclopedia.ushmm.org/content/tr/article/women-during-the-holocaust>

Aquest llibret ha estat escrit per la campanya Women Defend Rojava, part de la branca de Diplomàcia del moviment de dones de Kongra Star. El moviment de dones del Nord i l'Est de Síria és part del llegat de la resistència mundial de les dones. Volem dedicar aquest llibret a totes les nostres germanes que han patit i pateixen atacs per part del sistema patriarcal, i a la història d'heroica resistència en contra d'aquest. Per defensar-nos nosaltres mateixes, la nostra terra i les nostres cases, les dones som la força revolucionària que canviarà el món.

18.03.2020

Kongra Star

Contacte:

Pewendiyenjin@gmail.com

Kongra-star.org

womendefendrojava@protonmail.com

womendefendrojava.net

Twitter: @starcogress

Facebook: KongraStarDiplomacy